

Schmann: Da denne Sag var til 1ste Behandling, tillod jeg mig nogle Bemærkninger med Hensyn til den Bestemmelse, at der foruden de egentlige Landvæsenscommissairer skulde, baade i 1ste og 2den Instants, tilkaldes saakaldte techniske sagkyndige Mænd. Jeg troer fremdeles, at den hele Institution af Landvæsenscommissairer netop gaaer ud fra den Forudsætning, at de Sager, der henvises til dem, ere saadanne, som ikke egne sig til at behandles af de ordinære Domstole, til hvis Behandling man derfor har udnævnt sagkyndige Mænd. Som en Følge heraf maa den egentlige Sagkyndighed findes hos Landvæsenscommissairerne; thi det er netop den særlige Sagkyndighed, som foranlediger deres Valg og som er Motivet til den hele Institution.

Jeg gjorde dernæst opmærksom paa, at, hvor der findes saadanne Personer, som man i den ene Instants har kaldt særligt sagkyndige Medlemmer og i den anden Instants technisk sagkyndige Mænd, forekommer det mig at være den eneste rigtige Udvei at gjøre dem til Landvæsenscommissairer. Hvis man foruden den almindelige Sagkundskab i Landvæsensforholdene, som er den særegne Sagkundskab, der fordres af Landvæsenscommissairerne, og som er det levende Princip ved disses Udnævnelse, — hvis man foruden denne, navnlig af Hensyn til den senere Udvikling, ønsker en Sagkundskab sensu eminenti, i særlig Betydning, med Hensyn til saadanne Forhold, er det en ganske simpel og naturlig Udvei at gjøre dem, der besidde en saadan, til Landvæsenscommissairer. Med det Samme opnaaer man at have ikke blot den samme Raadighed over disse Mænd som nu til at give dem Leilighed til at gjøre deres Sagkundskab frugtbringende, men endog en større, thi derved faaer man Jurisdiction over dem, hvorimod man, saalænge de gaae omkring som særlige sagkyndige private Mænd — jeg havde nær sagt som særligt sagkyndige Løsgængere — ikke kan holde paa dem. Jeg vilde derfor være stemt for, at dette særlige Medlem udgaaer baade af første og anden Instants, idet jeg mener, at det gjælder ikke alene om det i første Instants extraordi-

nært tilstedeværende og det i anden Instants ordinaire særligt sagkyndige Medlem, men om alle Medlemmerne, at de, saavidt muligt, bør være sagkyndige Folk, og at man ved Valget af dem ved de enkelte Sager netop skal tage Hensyn til den større eller mindre Grad, hvori Denne eller Hvin i den bestemte særlige Retning fortrinnsviis er uddannet, saa at man f. Ex. ved Sager om Vandmøller tager idetmindste een af de Landvæsenscommissairer, der tillige ere Vandmøllere, som jeg troer vil findes i alle Amter. Den ærede Indenrigsminister kunde ikke være tilstede ved Sagens første Behandling; men af nogle Dtringer, der saldt fra et Medlem, der har særlig Sagkundskab til Indenrigsministeriets Tankegang (Dah), syntes det mig at fremgaae, at man muligens vilde sætte Pritis paa at kunne disponere over de enkelte dygtige Kræfter, som ikke staae til Raadighed i de enkelte Amter, men hvorover Ministeriet kunde have Raadighed, for at give denne Overdomstol en større Grad af Paalidelighed og maaskee ogsaa, forsaavidt disse Kræfter kom udefra, en større Upartiffhed og navnlig at accentuere en virkelig større Forskjel imellem første og anden Instants, end at der er et Par flere Medlemmer i den anden. Jeg har som Følge deraf ladet mig bestemme til ikke at stille noget Vædringsforslag om, at den technisk sagkyndige Mand skulde udgaae af Overinstantsen, idet jeg har forudsat, at der kan findes nogle enkelte saadanne Mænd, over hvilke Ministeriet kan disponere, men som ikke staae til Amtmandens Raadighed, og som det kan være ønskeligt at gjøre til Medlemmer af Overinstansen. Kun har jeg troet det nødvendigt, at Diæter og Reisesgodtgjørelse for dette Medlems Bedkommende afholdes af Statskassen, da det kan medføre forholdsviis meget betydelige Udgifter, naar en saadan Mand maaskee skal hentes langveisfra. Men i alt Fald mener jeg, at et saadant Medlem ikke bør tilforordnes første Instants. Indenfor Amtets Grændser troer jeg ikke, at man udenfor de Mænd, der enten allerede ere eller fornuftigviis bør udnævnes til Landvæsenscommissairer, vil finde saadan særlig Sagkundskab. Der findes f. Ex. overalt Personer, som privat praktisere i Engvan-